

Di Ngôn Cuối Của Thiên Sứ Muhammad ﷺ

آخر وصايا النبي - صلى الله عليه وسلم -

<Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية>

Soạn thảo
Abu Hisaan Ibnu Ysa

اسم المؤلف: أبو حسان ابن عيسى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah, Đáng Rất Mực Độ Lượng,
Đáng Rất Mực Khoan Dung

الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَدْنَأَ خَلْقَهُ وَبَرَى، وَقَسَمَ أَحْوَالَ عِبَادِهِ غَيْثًا وَفَقْرًا، وَأَنْزَلَ الْمَاءَ شَقًّا
أَسْبَابَ النَّوْبِ، أَحْمَدُهُ سُبْحَانَهُ فَهُوَ الَّذِي أَجْرَى عَلَى طَائِعِينَ أَجْرًا، وَأَسْبَلَ عَلَى عَاصِينَ سِئْرًا، هُوَ
سُبْحَانَهُ الَّذِي يَعْلَمُ مَا فَوْقَ السَّمَاءِ وَمَا تَحْتَ النَّوْبِ، وَلَا يَغِيبُ عَنْ عِلْمِهِ دَيْبُ النَّمْلِ فِي اللَّيْلِ إِذَا
سَرَى، سَبَّحَتْ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَأَمْلَا كُفَاهَا، وَسَبَّحَتْ لَهُ النَّجُومُ وَأَفْلَا كُفَاهَا، وَسَبَّحَتْ لَهُ الْبِحَارُ وَأَسْمَا كُفَاهَا،
وَسَبَّحَتْ لَهُ الْأَرْضُ وَسَكَانُهَا، وَسَبَّحَتْ لَهُ الْأَنْهَارُ وَحَيْثَانُهَا ﴿وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ﴾ فَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا نِدَّ لَهُ وَلَا شَبِيهَ وَلَا مَثِيلَ
وَلَا نَظِيرَ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَدَّى الْأَمَانَةَ، وَبَلَّغَ الرَّسَالَهَ، وَنَصَحَ الْأُمَّةَ، وَتَرَكْنَا عَلَى
الْمَحَجَّةِ الْبَيْضَاءِ لَيْلُهَا كَنَهَارِهَا لَا يَزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ، فَصَلَّوَاتُ رَبِّ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ مَا ذَكَرَهُ
الذَّاكِرُونَ الْأَبْرَارُ وَصَلَّوَاتُ رَبِّ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ مَا تَعَاقَبَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَنَسَأَلُ اللَّهَ أَنْ يُجْعَلَنَا مِنْ
صَالِحِينَ مِنْ أُمَّتِهِ وَأَنْ يُحْشِرَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي زُمْرَتِهِ، أَمَّا بَعْدُ:

Thân hữu Muslim, khi con người đối diện với cái chết thì thông thường là có
đôi lời trăng trối cho người thân, thường sức khỏe không cho phép nên người hấp
hối sẽ nói ngắn gọn điều quan trọng nhất trong tâm khảm và với lời lẽ trăng trối đó
người thân thường cố gắng thực hiện cho bằng được để làm tội nguyện người quá
cố. Vậy Thiên Sứ Muhammad صلی اللہ علیہ وسلم của chúng ta đã trăng trối điều gì trước khi
Người rời khỏi cuộc sống trần gian này?? Hôm nay đây, xin mời tất cả chúng ta
cùng nhau đi ngược thời gian trở lại lúc bốn ngày trước khi Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم qua đời.
Theo Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi từ lời thuật của A'ishah رضی اللہ عنہا: Sau khi
Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم hành lễ Salah Maghrib của ngày thứ sáu trở về nhà thì cơ thể bắt đầu
sốt, con sốt của Người cao gấp hai lần người bình thường như Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم đã nói
với Abdullah bin Mas-u'd. Khi giờ Salah I'sha đến mọi người trong Masjid chờ đợi
Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم lâu quá không thấy ra nên mới nói lớn: “*Salah thừa Thiên Sứ, phụ
nữ và trẻ em đã ngủ hết rồi!!*” nghe vậy thì Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم hỏi:

{أَصَلَّى النَّاسُ؟}

“Mọi người hành lễ Salah chưa?” Mọi người đáp: “*Đạ chưa, mọi người đang
chờ đợi Thiên Sứ.*” Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم bảo:

{ضَعُوا لِي مَاءً فِي الْمِخْضَبِ}

“Mọi người hãy đổ nước vào chậu cho Ta.” A’-ishah ﷺ kể tiếp: Chúng tôi tắm cho Người thì cơ thể giảm sốt, Người liền định đứng dậy thì ngất xỉu. Lát sau, Thiên Sứ ﷺ tỉnh dậy và câu hỏi đầu tiên Người hỏi:

{أَصَلَّى النَّاسُ؟}

“Mọi người hành lễ Salah chưa ?” Mọi người đáp: “Dạ chưa, mọi người đang chờ đợi Thiên Sứ.” Thiên Sứ ﷺ bảo:

{ضَعُوا لِي مَاءً فِي الْمِخْضَبِ}

“Mọi người hãy đổ nước vào chậu cho Ta.” A’-ishah ﷺ kể tiếp: Chúng tôi lại tắm cho Người lần nữa thì cơ thể lại giảm sốt, khi Người định đứng dậy thì ngất xỉu lần hai. Lát sau, Thiên Sứ ﷺ tỉnh dậy và câu hỏi đầu tiên Người hỏi:

{أَصَلَّى النَّاسُ؟}

“Mọi người hành lễ Salah chưa ?” Mọi người đáp: “Dạ chưa, mọi người đang chờ đợi Thiên Sứ.” Thiên Sứ ﷺ bảo:

{هَرَيْقُوا عَلَيَّ مِنْ سَبْعِ قَرَبٍ، لَمْ تُحَلِّ أَوْ كَيْتُهُنَّ، لَعَلِّي أَعْهَدُ إِلَى النَّاسِ}

“Hãy xối lên người Ta bảy thùng nước đã lâu chưa sử dụng, Ta có vài điều trắng trối với mọi người.” A’-ishah ﷺ kể tiếp: Lần này chúng tôi cho Người ngồi trong cái chậu lớn và lần lượt đổ lên người Thiên Sứ ﷺ bảy thùng nước lạnh đó, nhưng rồi Thiên Sứ cũng giơ tay ra dấu hiệu dừng lại. Khi Thiên Sứ cảm thấy trong mình có sức khỏe thì lại bắt đầu đứng dậy nhưng vẫn không được, Người lại ngất xỉu lần ba. Lát sau, Thiên Sứ ﷺ tỉnh dậy và lặp lại câu hỏi quan trọng làm Người không tây nào quên:

{أَصَلَّى النَّاسُ؟}

“Mọi người hành lễ Salah chưa ?” Mọi người đáp: “Dạ chưa, mọi người đang chờ đợi Thiên Sứ.” Thiên Sứ ﷺ biết được Mình không thể ra ngoài hành lễ cùng mọi người nên đã bảo:

{مُرُوا أَبَا بَكْرٍ فَلْيُصَلِّ لِلنَّاسِ}

“Hãy truyền lệnh TA bảo Abu Bakr thay Ta dẫn lễ Salah.” Thê là Abu Bakr ﷺ thay Thiên Sứ ﷺ dẫn lễ Salah I’sha của đêm thứ sáu đó, của các lễ Salah của ngày thứ bảy và chủ nhật. Đến ngày thứ hai, khi giờ Salah O’sr bắt đầu thì Thiên Sứ ﷺ đã thấy mình đã khỏe nên cho gọi Aly ﷺ và A’bbaas ﷺ đến kè Người vào Masjid hành lễ Salah tập thể. Aly ﷺ kể: “Tôi và ông A’bbaas mỗi người một bên kè Thiên Sứ ﷺ, tôi thấy rằng đôi chân của Thiên Sứ ﷺ không thể tự bước mà

phải kéo lê trên đất từ nhà đến Masjid.” Sau đó mọi người đã đưa Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم trở lại nhà, lúc này con hấp hối bắt đầu vẫy lay Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم, ở giây phút cuối cùng này Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم đã trăng trối những lời nói trọng đại cuối cùng, theo Musnad của Imam Ahmad ghi từ vợ Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم bà Um Salamah رضی اللہ عنہا đã thuật lại những giây phút cuối đời của Chồng, bà nói: Di ngôn cuối cùng mà Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم của Allah đã trăng trối là:

{الصَّلَاةُ، الصَّلَاةُ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ}

“Salah, Salah và hãy cư xử tốt với các nô lệ trong tay của các người.” Người cứ lặp lại mỗi câu này đến khi chúng tôi chỉ còn nghe mỗi âm thanh thì thào không phát thành lời, thế là Thần Chết đón hồn Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم trở về với Đấng Tạo Hóa.

Và để dẫn chứng cho tầm quan trọng của lễ Salah trong Islam vĩ đại đến dường nào thì chỉ cần một bằng chứng duy nhất đã đủ khẳng định vị trí vĩ đại đó của lễ nguyện Salah. Chẳng phải tất cả mọi sắc lệnh hành đạo đều được Allah truyền xuống qua trung gian Jibreel عليه السلام riêng lễ nguyện Salah Allah bắt buộc chính Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم phải lên trên bảy tầng trời trực tiếp đối diện với Ngài để nhận lãnh sứ mạng Salah đó,

﴿وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ﴾

﴿النجم: 7-10﴾

﴿Và rồi (Jibreel) đưa (Muhammad) đến phần trời cao nhất * Rồi đưa Y đến gần hơn nữa * Gần như khoảng cách của hai đầu cung hoặc gần hơn nữa * Thế là (Allah) thiên khải cho Nô Lệ của Ngài những điều Ngài muốn.﴾ Al-Najm: 7 – 10 (chương 53). Ban đầu Allah đã ra lệnh phải hành lễ năm mươi lần trong ngày đêm, rồi từ từ Ngài giảm xuống còn lại mỗi năm lần trong ngày đêm nhưng ân phước vẫn là năm mươi lần. Salah chính là ánh sáng dùng để soi sáng trong đêm tối của ngày tận thế, làm sao con người có thể bước đi được trong đêm nếu như không có ánh sáng.

Trong cuộc có không ít người than thở đặc biệt là giới trẻ thường hay than thở về sự vất vả trong công việc, phải bươn chải rất cực lực nhưng vẫn thiếu trước hụt sau, làm việc gì cũng bị thất bại, mua bán gì thì luôn bị thua lỗ, và còn hơn thế nữa họ còn cảm thấy căng thẳng, bất an, bồng chồn, lo lắng, từ đó làm chán ăn và mất ngủ liên tiếp. Đôi khi nhờ can thiệp của bác sĩ nhưng vẫn không cứu giảm được.

Đối với những ai rơi vào tình trạng như thế này thì trong Islam có cách để chữa trị cho họ nhưng có một số yêu cầu buộc họ phải áp dụng đúng và chính xác. Giống như mỗi khi người bệnh đến bác sĩ khám bệnh, trước tiên bác sĩ sẽ khám, rồi chuẩn đoán bệnh tình, rồi kê thuốc và kèm theo lời dặn là anh phải uống thuốc đúng giờ, đúng liều lượng và đúng số lượng. Và tương tự, Islam cũng yêu cầu ở anh phải kiên trì trị liệu ắt anh sẽ mau chóng mạnh khỏe. Vậy liều thuốc đó là gì và cách chữa trị ra làm sao ? Thần dược đó chính là anh phải duy trì và giữ vững năm lễ nguyện Salah tại Masjid,

{خَمْسَ صَلَوَاتٍ مِّنْ أَدَاهُنَّ حَيْثُ يُنَادَىٰ بِهِنَّ كُنَّ لَهُ نُورًا وَضِيَاءً وَبُرْهَانًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ ضَيَّعَهُنَّ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ}

“Năm lễ nguyện Salah, ai thực hiện Chúng tại nơi kêu gọi Chúng (tức tại các Masjid) thì Chúng sẽ là ánh sáng, là hào quang và là bằng chứng biện minh cho ngày phán xét; còn ai lơ đãng với Chúng thì đừng oán trách ai mà hãy tự oán trách thân mình.”

﴿فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾ طه: 123

﴿**Ai theo Chỉ đạo của TA thì sẽ không lầm lạc cũng không bất hạnh.**﴾ Taaha: 123 (Chương 20) và có chỉ đạo nào vĩ đại hơn việc duy trì đủ năm lễ nguyện Salah.

﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ طه: 124 - 126

﴿**Và ai tránh xa thông điệp nhắc nhở của TA thì chắc chắn sẽ sống một cuộc sống eo hẹp (không an tâm và khổ sở) và vào ngày phục sinh TA sẽ phục sinh y trở thành mù lòa * Y sẽ nói: “Lạy Thượng Đế, tại sao Ngài phục sinh bề tôi sống lại mù lòa trong lúc trước đây bề tôi vẫn còn nhìn thấy” * Ngài phán: “Nhu thế đấy, các lời mặc khải của TA đã đến với ngươi nhưng ngươi không quan tâm; nên ngày nay TA bỏ quên ngươi trở lại giống như thế”.**﴾ Taaha: 124 - 126 (Chương 20). Đây chính là liều thuốc chữa bệnh cho tất cả những ai bị phải những căn bệnh đã nêu ở phần trên và là thần dược dành cho mỗi cá thể tín đồ Muslim, bởi đều mỗi ngày năm lần bệnh nhân gõ đứng cửa Bác Sĩ, đứng nghiêng trang khăn vái Ngài, than thở với Ngài, cầu xin Ngài... xin thề với Allah rằng mọi rào cản, mọi khó khăn, mọi lo lắng căng thẳng của chúng ta sẽ không được bày trừ cho đến khi nào chúng ta duy trì tốt năm lễ nguyện Salah.

Mặc dù biết rằng lễ nguyện Salah quan trọng đến thế nhưng khi khảo sát thực tế thì không sao tránh khỏi đau đáu lòng, không sao cầm được nước mắt. Đúng vậy, đối với nhiệm vụ Salah tín đồ Muslim bị chia thành ba nhóm:

Nhóm thứ nhất: Là nhóm người không hành lễ Salah, không ban ngày cũng không ban đêm trong khi tên của họ là Abdullah, Abdur Rahmaan (nghĩa là nô lệ của Allah, nô lệ của Đấng Rahmaan), xin lỗi, họ đang dối trá nếu như họ thật sự là nô lệ của Allah là họ đã không ngoan mặt với sắc lệnh của Ngài đâu,

﴿أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾﴾ المطففين: 4 - 6

﴿**Há bọn chúng lại nghĩ rằng: “Chúng sẽ không được phục sinh sống trở lại hay sao ? * Vì ngày phán xét vĩ đại * Ngày mà toàn nhân loại phải đứng trình diện trước Đấng Chủ Tể của toàn vũ trụ và muôn loài.”**﴾ Al-Mutaffifeen: 4 - 6 (chương 83). Có rất nhiều người sống trong giàu sang, sống trong hưởng thụ nhưng khi hỏi họ về bổn phận Salah thì có người trong số đó lại bảo: “Hình như đã mấy năm rồi tôi chưa lạy Allah dù một lần” Allahu Akbar, đó là cuộc sống gì vậy, xin

thề với Allah rằng con người sẽ chẳng trở thành người ngoan đạo cho đến khi y duy trì được lễ nguyện Salah.

Xin thề với Allah rằng không một việc hành đạo nào làm Allah hài lòng và thương yêu bằng việc hoàn thành bốn phận Salah như Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم nói:

{اَكْلَفُوا مِنَ الْعَمَلِ مَا تُطِيقُونَ وَاعْلَمُوا أَنَّ خَيْرَ أَعْمَالِكُمُ الصَّلَاةُ}

“Các người hãy lựa chọn việc hành đạo theo khả năng có thể, nhưng hãy biết rằng việc hành đạo tốt nhất mà các người làm chính là Salah.”

Xin thề với Allah rằng sự nhịn chay, việc hành hương Hajj, việc xuất Zakat cũng như bất cứ việc hành đạo tốt đẹp nào khác cũng chẳng giúp ích cho anh cho đến khi nào anh hoàn thành bốn phận Salah trước tiên, bởi việc hành đạo đầu tiên của con người bị mang ra thẩm tra vào ngày phán xét đó là lễ nguyện Salah, nếu hoàn thành tốt thì sẽ được xem xét tiếp các việc hành đạo khác còn khi không hoàn thành bốn phận Salah thì,

﴿وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا﴾ الفرقان: 23

﴿Và khi TA (Allah) nhìn lại những gì mà chúng (những người Kafir) đã làm thì TA biến tất cả hành động đó trở thành tro bụi bay tứ tung.﴾ Al-Furqaan: 23 (chương 25), nhóm người không hành lễ Salah này nhiều vô số, đầy ắp trong xóm làng Islam, thấy rằng họ ngồi đầy cả các quán cà phê trong giờ mọi người ở Masjid dâng lễ nguyện Salah, họ đi và về vô tư dường như vấn đề Salah không còn nghĩa lý gì với họ nữa.

Nhóm thứ hai: Là nhóm người hành lễ Salah theo sở thích, nhóm này cũng nhiều vô số kể, họ sẽ ngủ đến khi nào thức mới hành lễ Salah, họ sẽ vui chơi đến khi nào kết thúc cuộc chơi mới hành lễ Salah, họ ăn uống cho thỏa mãn rồi mới hành lễ Salah, có lẽ những người này quên đi lời khuyên cáo của Allah:

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ الماعون: 4 - 5

﴿Thật khôn khở thay cho những người dâng lễ nguyện Salah * Chúng là những kẻ đã cố tình trì hoãn buổi lễ đến hết giờ.﴾ Al-Maa-u'n: 4 - 5 (Chương 107), có lẽ họ cũng đã quên Allah đã cảnh cáo rằng:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالِكُمْ وَلَا أَوْلَادِكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ

فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ المنافقون: 9

﴿Này hỡi những người có đức tin, các người đừng để tài sản và con cái các người làm các người sao lãng bốn phận hành lễ Salah bắt buộc. Và ai dám làm như thế thì y chính là những kẻ thua thiệt.﴾ Al-Munaafiqoon: 9 (chương 63), có lẽ họ đã cũng chẳng còn nhớ sắc lệnh của Allah:

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا﴾ النساء: 103

﴿**Ràng nhiệm vụ hành lễ Salah đã được truyền xuống cho những người có đức tin phải hành lễ vào đúng giờ giấc đã ấn định.**﴾ Al-Nisa: 103 (chương 4).

Nếu như anh là một công nhân viên của một công ty nào đó, thời gian hành chính của công ty bắt đầu vào 7 giờ sáng. Nếu ngày đầu tiên đi làm anh đến trễ hai mươi phút có lẽ lãnh đạo sẽ nhìn anh bằng cặp mắt thiếu thiện cảm. Đến ngày thứ hai anh vẫn đến trễ nữa thì anh sẽ bị nhắc nhở rằng: “*Này anh giờ làm việc bắt đầu lúc 7 giờ chứ không phải là 7 giờ 30.*” Nếu ngày thứ ba anh vẫn đến trễ nữa ắt sẽ không tránh được một hình thức kiểm điểm bằng viết tay hoặc bằng miệng. Nếu như anh vẫn đến trễ sau đó thì chắc anh không còn vị trí đứng trong công ty đó nữa đâu. Thấy đó, chỉ làm một công ty do con người thành lập và qui định thời gian cụ thể vẫn không chấp nhận việc bê tha trong giờ giấc làm việc, vậy sao anh lại dám lơ đãng bỏn phận với Đấng Chúa Tể của trời đất hết lần này đến lần khác, Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم đã từng khuyến cáo:

{لَا يَزَالُ قَوْمٌ يَتَأَخَّرُونَ حَتَّى يُؤَخَّرَهُمُ اللَّهُ}

“**Vẫn còn số người bê tha với bổn phận hành đạo cho đến khi Allah bỏ mặc chúng.**” Nhóm người này sẽ không đến Masjid cho đến khi nghe được lời Iqomah hoặc sau khi đã trôi qua một Rak-at hoặc hai Rak-at, có lẽ họ đã quên đi lời động viên của Allah:

﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ وَأُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾﴾ الواقعة: 10 - 11

﴿**Và những người đầu tiên đến Masjid * Chúng là những người được cận kề Allah.**﴾ Al-Waaqi-a'h: 10 – 11 (chương 56).

Nhóm thứ ba: Nhóm người này ít ỏi vô cùng, đứng vậy ít ỏi vô cùng bởi họ sống trong tập thể cả trăm người, cả ngàn người. Nếu bạn không tin thăm kịch đó là thật thì hãy đến tham gia Salah Fajr tại Masjid thì sẽ thấy được lời nói này là thật, khoảng hơn 4 giờ sáng cả trăm ngàn người chìm trong nệm ấm với giấc ngủ say thì có một số người lẻ tẻ đã chiến thắng được cơn thèm ngủ của bản thân và đã đáp lại lời réo gọi của người đại diện Allah, họ rời khỏi nhà mặc cho thời tiết có lạnh, dường như lúc đó ngoài đường không còn xe chạy, bước vào Masjid chỉ thấy đa số là người già và một số ít thanh thiếu niên được Allah phù hộ đến tham gia lễ Salah còn lại hàng trăm, hàng ngàn người vẫn đắm chìm trong cơn say ngủ, nhưng chỉ sau đó một giờ đồng hồ thì ngoài đường đầy ắp mọi hoạt động mua bán đều vì cuộc sống mưu sinh. Dường như trước đó một tiếng đồng hồ lời réo gọi văng vẳng: “*Os so la tu khoi rum mi nal nawm nghia là hành lễ Salah tốt hơn ngủ*” chẳng làm ai bận tâm, có lẽ rất nhiều người sẽ đáp rằng “*ngủ tốt hơn hành lễ Salah*”. Chỉ vì lơ là với lễ nguyện Salah mà tín đồ Muslim đã bất tuân Allah, đã làm biết bao là tội lỗi nào là uống rượu, nào là Zina, nào là cờ bạc, nào là ăn tiền lời lãi... cứ như thế thì thế hệ này làm sao giáo dục được thế hệ con cháu ngoan đạo cho được, cứ thế làm sao bảo con cháu duy trì lễ nguyện Salah cho được trong khi ông bà, cha mẹ, chú bác chúng lại bỏ bê lễ nguyện Salah. Chẳng phải chính Salah sẽ ngăn cản chúng ta làm điều tội lỗi hay sao,

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ العنكبوت: 45

﴿**Quả thật, với lễ nguyện Salah sẽ cấm cản (người hành lễ) làm tội lỗi và sàm bậy.**﴾ Al-A'nkaboot: 45 (chương 29).

Theo lời kể của Anas bin Maalik رضي الله عنه: Có lần chúng tôi đang ngồi cùng Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم thì có một người đàn ông lạ không biết ông là ai, đến gặp chúng tôi mà hỏi: “*Trong các người ai là cháu nội của Abdul Muttolib?*” Chúng tôi chỉ đó là người đàn ông có gương mặt trắng hồng kia. Ông ta đến thẳng Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم mà gọi: “*Này cháu nội của Abdul Muttolib, ta có một số điều muốn hỏi Người và ta sẽ không ngại mà dùng những lời lẽ mạnh mẽ để hỏi Người.*” Lập tức Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم ngồi lại chính tề bởi Người đang ngồi dựa. Người đàn ông hỏi: “*Này Muhammad, ai đã nâng cao bầu trời?*”

Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đáp: “**Allah.**”

Người đàn ông: “*Này Muhammad, ai đã trải rộng mặt đất?*”

Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đáp: “**Allah.**”

Người đàn ông: “*Này Muhammad, ai đã cấm vừng các quả núi?*”

Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đáp: “**Allah.**”

Người đàn ông: “*Này Muhammad, ta xin thề bởi Đấng đã nâng cao bầu trời, Đấng đã trải rộng mặt đất, Đấng đã cấm vừng các quả núi, có phải chính Allah đã cử Người đến làm Thiên Sứ cho chúng tôi không?*” Câu hỏi đó làm cho mặt Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đỏ hỏn lên mà đáp: “**Xin thề với Allah, đúng vậy.**”

Người đàn ông: “*Ta xin thề bởi Đấng đã nâng cao bầu trời, Đấng đã trải rộng mặt đất, Đấng đã cấm vừng các quả núi, đã cử Người làm Thiên Sứ cho chúng tôi, có phải chính Allah đã bảo Người ra lệnh chúng tôi phải hành lễ Salah ngày đêm năm lần?*”

Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đáp: “**Xin thề với Allah, đúng vậy.**”

Người đàn ông: “*Có phải chính Allah đã bảo Người ra lệnh chúng tôi phải xuất Zakat?*”

Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đáp: “**Xin thề với Allah, đúng vậy.**”

Người đàn ông: “*Có phải chính Allah đã bảo Người ra lệnh chúng tôi phải hành hương Hajj tại ngôi đền Ka'bah?*”

Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم đáp: “**Xin thề với Allah, đúng vậy.**”

Người đàn ông: “*Ta xin thề bởi Đấng đã cử Người đến bằng chân lý, Đấng đã nâng cao bầu trời, Đấng đã trải rộng trái đất, Đấng đã cấm vừng các quả núi, Đấng đã cử Người đến làm Thiên Sứ cho chúng tôi rằng tôi sẽ luôn duy trì lễ nguyện Salah, rằng sẽ nhịn chay Ramadan, rằng sẽ xuất Zakat, rằng sẽ hành hương Hajj và rằng sẽ không thêm bất cứ gì khác nữa.*” Sau khi người đàn ông bỏ đi thì Thiên Sứ صلى الله عليه وسلم nói:

﴿إِنْ صَدَقَ فِيمَا قَالَ وَحَافِظَ عَلَى الصَّلَوَاتِ وَصَامَ رَمَضَانَ وَأَدَّى الزَّكَاةَ وَحَجَّ بَيْتَ اللَّهِ الْحَرَامِ دَخَلَ الْجَنَّةَ﴾

“Nếu như ông ta làm được như ông ta đã nói là luôn duy trì lễ nguyện Salah, nhịn chay Ramadan, xuất Zakat và hành hương Hajj là sẽ được vào thiên đàng.”

Thân hữu Muslim, chúng ta hãy cùng nhau mà phân tích Hadith này, rằng Zakat sẽ không bắt buộc đối với người nghèo, không bắt buộc đối với người không sở hữu đủ trong tay tài sản để Zakat; nhịn chay cũng sẽ không bắt buộc đối với người có lý do,

﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾ البقرة: 184

﴿**Đối với những ai trong các người bị bệnh hoặc đang đi đường xa nhà thì được phép hoãn việc nhịn chay lại và nhịn bù vào những ngày khác tương ứng số ngày đã thiếu.**﴾ Al-Baqarah: 184 (chương 2); và hành hương Hajj cũng chỉ bắt buộc đối với ai hội tụ đủ khả năng về sức khỏe và tiền bạc; riêng lễ nguyện Salah không được phép trì hoãn dù trong bất cứ hoàn cảnh nào của cuộc sống. Tóm lại, ai duy trì được lễ nguyện Salah là y đã được vào thiên đàng, như Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم đã nói:

﴿كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ مَنْ لَا يَتِي اللَّهَ وَهُوَ يُحَافِظُ عَلَى هَذِهِ الصَّلَوَاتِ أَنْ يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ﴾

“Đối với ai luôn duy trì lễ nguyện Salah, khi y trình diện Allah buộc Ngài phải thực hiện lời hứa cho y vào thiên đàng.” Ông Abu Zar hỏi: “Thưa Thiên Sứ, cho dù y có Zina và trộm cắp ư?” Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم đáp: “Cho dù y có Zina và trộm cắp.” Ông Abu Zar hỏi tiếp: “Thưa Thiên Sứ, cho dù y có Zina và trộm cắp ư?” Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم vẫn đáp: “Cho dù y có Zina và trộm cắp.” Ông Abu Zar cố hỏi thêm lần nữa: “Thưa Thiên Sứ, cho dù y có Zina và trộm cắp ư?” Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم đáp: “Dầu cho có vậy, hỡi Abu Zar.”

﴿خَمْسُ صَلَوَاتٍ مَنْ آدَاهُنَّ حَيْثُ يُنَادَى بِهِنَّ كُنَّ لَهُ نُورًا وَضِيَاءً وَبُرْهَانًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ ضَيَعَهُنَّ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ﴾

“Năm lễ nguyện Salah, ai thực hiện Chúng tại nơi kêu gọi Chúng (tức tại các Masjid) thì Chúng sẽ là ánh sáng, là hào quang và là bằng chứng biện minh cho ngày phán xét; còn ai lơ đãng với Chúng thì đừng oán trách ai mà hãy tự oán trách thân mình.”

Quý tín hữu Muslim, ngoài việc Allah bắt buộc tín đồ Muslim hoàn thành bổ phận lễ nguyện Salah, tuy nhiên không phải muốn thực hiện ở đâu tùy ý mỗi người, nếu thế thì không cần phải tốn công, tốn tiền, tốn thời gian để xây dựng nên các Masjid làm gì. Việc trong xứ sở Islam có Masjid cốt để tất cả tín đồ nam Muslim trưởng thành đến đó thực hiện năm lễ nguyện Salah bắt buộc trong ngày đêm. Thấy rằng việc làm đầu tiên khi vừa đặt chân đến Madinah là Thiên Sứ

ﷺ của Allah bắt đầu bằng việc xây dựng Masjid, bởi chỉ có Masjid mới là trường học lý tưởng rèn luyện anh hùng, rèn luyện U'lama. Và làm sao cộng đồng Islam có thể tiếp tục rèn luyện thêm được anh hùng, rèn luyện thêm U'lama một khi thể hệ hiện tại rất ít người đến Masjid, có người chỉ đến Masjid vào mỗi tuần thứ sáu, có người chỉ đến vào Ramadan, có người chỉ đến vào hai lần Salah E'id và có người chỉ đến một lần trong đời nhưng không phải đến để hành lễ Salah mà là bị khiên đến Masjid để mọi người hành lễ Salah cho y. Chẳng phải Thiên Sứ của Allah, tuy đang bị sốt cao nhưng vẫn cố gắng xối nước lên người để hạ sốt chì vì muốn đến Masjid hành lễ Salah tập thể; chẳng phải Người đã nhờ đến Aly và A'bbaas kè hai bên với đôi chân không có sức bước nổi phải kéo lê trên đất chỉ vì Người muốn tham gia Salah tập thể; chẳng phải Thiên Sứ ﷺ đã từng khuyến cáo việc không tham gia Salah tập thể vốn là bản tín của những kẻ ngụy Islam hay sao, Thiên Sứ ﷺ nói:

{أَثْقَلُ الصَّلَاةِ عَلَى الْمُنَافِقِينَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ وَصَلَاةُ الْفَجْرِ وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لَأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا، لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَ بِالصَّلَاةِ فَتَقَامَ، ثُمَّ أَمَرَ رَجُلًا فَيَصِلِيَّ بِالنَّاسِ، ثُمَّ أَنْطَلِقَ مَعِيَ بِرِجَالٍ مَعَهُمْ حُزْمٌ مِنْ حَطَبٍ إِلَى قَوْمٍ لَا يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ فَأَحْرَقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ بِالنَّارِ}

“Lễ Salah nặng nề nhất đối với nhóm Munaafiq – ngụy Islam – là Salah I'sha và Salah Fajr, giá như chúng biết được giá trị của hai lễ nguyện Salah đó ra sao là cho dù phải bò chúng cũng đến. Rằng Ta đã có ý định ra lệnh bắt đầu lễ Salah, rồi ra lệnh cho ai đó thay Ta làm Imam, sau đó, Ta sẽ đi cùng với một số người mang theo củi khô hướng đến nhà của những người đàn ông đã không tham gia hành lễ Salah tập thể để đốt nhà chúng bằng lửa.” Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi. Giới U'lama nói: “Sở dĩ Thiên Sứ ﷺ muốn đốt nhà của những người không tham gia Salah là vì họ đã phạm phải trọng tội và Thiên Sứ ﷺ đã không thực thi ý định đó là vì trong nhà có phụ nữ và trẻ em, họ không bị bắt buộc đến Masjid hành lễ Salah.”

Trong bộ Soheeh Muslim ghi từ Abu Huroiroh رضي الله عنه kể có một người đàn ông mù đến gặp Thiên Sứ ﷺ nói: “Thưa Thiên Sứ của Allah, tôi không tìm thấy ai dẫn tôi đến Masjid, tôi xin được hành lễ Salah tại nhà có được không vậy?” Theo đường truyền khác ghi ông già mù đó chính là A'mr bin Um Maktum, ông nói: “Từ nhà tôi đến Masjid là quảng đường có cây cối, có sông và có thú dữ.” Ban đầu Thiên Sứ cho phép ông hành lễ Salah tại nhà nhưng khi ông vừa quay lưng đi thì gọi ông lại mà hỏi:

{هَلْ تَسْمَعُ التَّدَاءَ؟}

“Nhưng ông có nghe được lời Azaan không?” Ông lão đáp: “Có nghe.” Thiên Sứ bảo: “Ông phải đáp lại lời Azaan đó.” Có đường truyền khác do Ahmad, Abu Dawood và Ibnu Maajah ghi:

{مَا أَجِدُ لَكَ رُخْصَةً}

“**Ta không thấy nguyên nhân giảm nhẹ cho ông.**” Thấy đó kể cả ông lão mù mà Thiên Sứ صلی اللہ علیہ وسلم còn không cho phép Salah tại nhà thì đâu rồi những người có đôi mắt sáng, đâu rồi những người có đôi chân khỏe mạnh có thể chạy hàng giờ ngoài sân cỏ, tại sao các anh lại bỏ mặc Masjid lại vắng lặng, thưa thớt trong các giờ Salah bắt buộc ? Chẳng lẽ các anh đã tìm được nguyên nhân cho mình không cần phải đến hành lễ Salah tập thể rồi ư ?

Theo Muslim ghi từ ông Abdullah bin Mas-u'd nói:

{ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ غَدًا مُسْلِمًا، فَلْيُحَافِظْ عَلَى هَذِهِ الصَّلَوَاتِ الْمَكْتُوباتِ حَيْثُ يُنَادَى بِهِنَّ، فَأَتِهِنَّ مِنْ سُنَنِ الْهُدَى، وَإِنَّ اللَّهَ شَرَعَ لِنَبِيِّكُمْ صلی اللہ علیہ وسلم سُنَّ الْهُدَى، وَلَوْ أَنَّكُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلِّي هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي بَيْتِهِ لَتَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ صلی اللہ علیہ وسلم، وَلَوْ تَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ صلی اللہ علیہ وسلم لَضَلَلْتُمْ، لَقَدْ رَأَيْنَا وَمَا يَتَخَلَّفُ عَنْهَا - أَيَّ عَنِ صَلَاةِ الْجَمَاعَةِ - إِلَّا مُنَافِقٌ مَعْلُومُ التَّفَاقِقِ، أَوْ مَرِيضٌ، وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُوتَى بِهِ يَهَادَى بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يُقَامَ فِي الصَّفِّ }

“Ai muốn ngày mai trình diện Allah bằng niềm vui là người Muslim thì hãy bảo vệ các lễ nguyện Salah bắt buộc này tại nơi đã rêu gọi chúng – tức ở các Masjid – rằng Chúng chính là một trong các chỉ đạo đã được Allah ban cho Nabi صلی اللہ علیہ وسلم của các người. Nếu như các người hành lễ Salah tại nhà giống như kẻ làm sai lệnh đã hành lễ tại nhà của y là các người đã bỏ đi đường lối Sunnah của Nabi صلی اللہ علیہ وسلم các người và khi các người bỏ đi đường lối Sunnah của Nabi صلی اللہ علیہ وسلم các người là người đã bị lạc lối. Và tôi đã thấy trong chúng tôi không ai vắng mặt trong Salah tập thể ngoại trừ kẻ Munaafiq biết rõ bản tính giả tạo của hắn hoặc là người bị bệnh. Và chính tôi đã thấy có người đàn ông được kẻ bởi hai người đàn ông khác đến xếp hàng hành lễ Salah.”

Imam Zahabi ghi trong quyển các đại trong Islam có kể về câu chuyện của Sheikh U'baidillah bin U'mar Al-Qawaariri - thầy của Imam Al-Bukhari, Muslim và Abu Dawood - kể về mình: “Tôi chưa từng trễ lễ nguyện Salah tập thể lần nào. Đến một ngày nọ có vị khách quý đến chơi, do mãi mê trò chuyện với khách làm tôi quên đi giờ Salah I'sha, khi sực nhớ tôi liền chạy ra đường tìm Masjid để hành lễ Salah thì hồi ôi, tất cả Masjid đều đã hành lễ Salah xong và đã đóng chặt cửa. Tôi quay về nhà với tấm lòng buồn nặng trĩu, tôi liền liên tưởng đến Hadith của Nabi

صلی اللہ علیہ وسلم.

{ صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً }

“**Salah tập thể tốt hơn Salah một mình đến hai mươi bảy lần.**” (Hadith do Al-Bukhari và Muslim ghi) còn tôi thì đã không tham gia lễ nguyện Salah tập thể nên quyết định hành lễ Salah I'sha hai mươi bảy lần. Tôi xin thể có Allah chứng giám, vào ngay đêm đó tôi nằm mơ thấy mình cùng một nhóm người đang thi đua ngựa, con ngựa của tôi chạy ở phía sau, tôi đã cố gắng bằng mọi cách chạy theo họ nhưng không thể, một người trong nhóm họ quay lại nói với tôi: “Này hồi U'baidollah, anh đừng có làm khổ con ngựa của mình nữa chắc rằng anh không

thể đuổi kịp chúng tôi đâu. Tôi hỏi: Tại sao? Ông ta đáp: Tại vì chúng tôi đã hành lễ Salah I'sha cùng tập thể còn anh chỉ hành lễ có một mình.” Thấy đó một người A'lim, đức hạnh như ông đã cố gắng hành lễ Salah I'sha đến hai mươi bảy lần trong khi đó có người không hành lễ dù chỉ một lần.

Cuối cùng muốn gởi đến quý tín hữu một Hadith do Al-Tabaroni ghi lại bằng đường truyền Hasan từ Abdullah bin Mas-u'd dẫn lời Thiên Sứ:

{ تَحْتَرِقُونَ تَحْتَرِقُونَ فَإِذَا صَلَّى الْفَجْرَ غَسَلْتَهَا، ثُمَّ تَحْتَرِقُونَ تَحْتَرِقُونَ فَإِذَا صَلَّى الظُّهْرَ غَسَلْتَهَا، ثُمَّ تَحْتَرِقُونَ تَحْتَرِقُونَ فَإِذَا صَلَّى الْعَصْرَ غَسَلْتَهَا، ثُمَّ تَحْتَرِقُونَ تَحْتَرِقُونَ فَإِذَا صَلَّى الْمَغْرِبَ غَسَلْتَهَا، ثُمَّ تَحْتَرِقُونَ تَحْتَرِقُونَ فَإِذَا صَلَّى الْعِشَاءَ غَسَلْتَهَا، ثُمَّ تَتَامُونَ فَلَا يُكْتَبُ عَلَيْكُمْ شَيْءٌ حَتَّى تَسْتَيْقِظُونَ }

“Các người đang bị đốt, các người đang bị đốt đến khi các người hành lễ Salah Fajr thì dập tắt được lửa; rồi các người lại bị đốt, lại bị đốt cho đến khi các người hành lễ Salah Zhuhr thì lửa được dập tắt; rồi các người lại bị đốt, lại bị đốt cho đến khi các người hành lễ Salah O'sr thì lửa được dập tắt; sau đó các người lại bị đốt, lại bị đốt cho đến khi các người hành lễ Salah Maghrib thì lửa được dập tắt; sau đó các người lại bị đốt, lại bị đốt cho đến khi các người hành lễ Salah I'sha thì lửa được dập tắt; sau đó các người đi ngủ sẽ chẳng bị bắt tội gì thêm nữa cho đến khi thức dậy.”

Thân hữu Muslim thân mến, không biết rằng sau bài thuyết giảng này sẽ làm mọi người tranh đua nhau đến hàng ngũ Salah hay là vẫn tiếp tục xa rời Allah, còn những ai đã thông báo xem như đã hoàn thành nhiệm vụ.

اللَّهُمَّ أَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَارْزُقْنَا إِتْبَاعَهُ وَأَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَارْزُقْنَا اجْتِنَابَهُ، اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْإِيمَانَ وَزَيِّنْهُ فِي قُلُوبِنَا وَكْرَهُ الْإِنْفِرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعُضْيَانَ وَاجْعَلْنَا مِنَ الرَّاشِدِينَ،

Lạy Allah, xin hãy cho bày tôi thấy được chân lý và xin hãy phù hộ bày tôi bám chặt lấy chân lý đó; xin hãy cho bày tôi thấy được sự lầm lạc và xin hãy phù hộ bày tôi tránh xa được sự lầm lạc đó. Lạy Allah, xin hãy gia tăng niềm tin Iman cho bày tôi, xin hãy lấy nó tô điểm con tim của bày tôi thêm lộng lẫy; xin hãy làm cho bày tôi ghét bỏ sự Kufr (vong ơn), nghịch đạo và bất tuân; và xin hãy huấn luyện bày tôi thành nhóm người lãnh đạo.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ وَمِنَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ،

Lạy Allah, xin hãy biến bày tôi thành nhóm người luôn duy trì các lễ nguyện Salah, là nhóm người bảo tồn được các lễ nguyện Salah, là nhóm người biết khiếp sợ trong các lễ nguyện Salah.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عُمْرِنَا آخِرَهُ وَخَيْرَ عَمَلِنَا حَوَائِثِمَهُ وَخَيْرَ أَيَّامِنَا يَوْمَ نَلْقَاكَ.

Lạy Allah, xin hãy ban tuổi đời tốt đẹp nhất của bày tôi là giây phút cuối đời, xin hãy ban việc làm tốt đẹp nhất của bày tôi là việc làm cuối cùng và xin hãy ban ngày tốt đẹp nhất cho bày tôi là ngày trình diện Ngài.

